

NÖDVATTENPLAN

TRELLEBORGS KOMMUN

Nödvattenplanen är framtagen i projektledning av säkerhetsenheten och VA-Avdelningen.

Nödvattenplanen är beslutad av Teknisk servicenämnd den 2021-00-00.

Planen är gällande tillsvidare.

VA-Avdelningen

Tekniska.serviceforvaltningen@trelleborg.se

Innehåll

1. Inledning	3
1.2 Definitioner och förkortningar	3
2. Bakgrund.....	4
2.1 Vad är en samhällsstörning och extra ordinär händelse?	4
2.2 Aktörer, roller och ansvar	5
2.3 Syfte	5
2.4 Mål	5
3. Omfattning, innehåll och begränsning.....	6
3.1 Otjänligt vatten- karaktär	6
3.1.1 Otjänligt vatten	6
3.1.2 Otjänligt vatten med kokningspåbud.....	7
3.1.3 Otjänligt vatten med luktfri förorening	7
3.1.4 Otjänligt vatten med förorening och lukt	7
3.3 Strategier vid olika scenarion.....	7
3.3.1 Scenario 1- trycklöst ledningsnät.....	7
3.3.2 Scenario 2- otjänligt vatten hos konsument	7
3.3.3 Scenario 3- risk för otjänligt vatten hos konsument	8
3.4 Risker för vattenförsörjningen	8
3.5 Begränsning	9
4. Befintligt vattenförsörjningssystem.....	9
4.1 Samarbete med andra kommuner.....	9
5. Beslut och revidering.....	10
5.1 Förvaring av nödvattenplan	10
5.2 Trelleborgs kommuns ansvar	10
5.3 Den enskildes och verksamheters ansvar	10
6. Vattenbehov och kritiska avbrottstider	11
6.1 Kritiska avbrottstider	11
6.2 Dricksvattenförbrukning	12
6.3 Vattenbehov	13
6.4 Prioriterade abonnenter	14

TRELLEBORGS KOMMUN

6.5	Utgångspunkter för prioriteringen.....	14
6.6	Resurser	15
6.7	Materiella resurser	15
6.8	Personella resurser	17
6.9	VAKA	18
7.	Nödvattendistribution	18
7.1	Placering av nödvattentankar	19
7.2	Nödvattentankarnas placering	19
8.	Den kommunala krisledningsorganisationen.....	20
9.	Kommunikationsrutiner vid dricksvattenstörningar	21
9.1	Information och trygghetspunkter	22
10.	Kvalitet och provtagning	23
10.1	Sanitet och hygien	23
10.2	Säkerhet	24
11.	Utbildning i nödvattenhantering	24
11.1	Personal	24
11.2	Samhällsviktiga verksamheter	24
12.3	Allmänheten	25
	Bilaga 1, Prioriterade abonnenter	
	Bilaga 2, Hämtstationer för verksamheter	
	Bilaga 3, Hämtstationer för medborgare	
	Bilaga 4, Verksamhetsområde samt ledningsnät	
	Bilaga 5, Avtal och samarbete med andra kommuner	
	Bilaga 6, Lager av nödvattenmaterial	
	Bilaga 7, Fordon i kommunal regi	
	Bilaga 8, Rutiner för provtagning	
	Bilaga 9, Kommunikation nödvatten	
	Bilaga 10, Utbildning och övningar	

1. Inledning

Kommunens nödvattenplan har tagits fram för att höja Trelleborgs kommuns beredskap vid en störning av vattenförsörjning. Nödvattenplanen ska fungera som en "Krisplan" för dricksvattenförsörjningen.

Nödvattenplanen har tagits fram av tjänstemän på VA-Avdelningen, under projektledning av säkerhetsenheten på kommunledningsförvaltningen.

1.2 Definitioner och förkortningar

Nödvatten: Det är det högst tillfälliga dricksvatten som VA huvudmannen är skyldig att leverera till samhällsviktiga verksamheter och abonnenter vid en störning i dricksvattenförsörjningen där det inte går att nyttja det ordinarie ledningsnätet. Nödvatten levereras vanligtvis med tankar och tankbilar.

Nödvattenförsörjning: Motsvarar en liten del av den ordinarie dricksvattenförsörjningen. Nödvattenförsörjning används vid avbrott i ordinarie dricksvattenförsörjning, och baseras på att vattentankar körs ut och ställs upp i det berörda området.

Reservvatten: Det vatten som levereras från en alternativ källa eller via en alternativ huvudledning med distribution via det ordinarie ledningsnätet.

Hämtstation: Det är den plats dit medborgarna och verksamheterna hänvisas till för att hämta nödvatten.

FRG: Frivilliga resursgruppen.

MSB: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

RCB: Räddningschef i beredskap.

TIB: Tjänstemän i beredskap.

VAKA: Nationell vattenkatastrofgrupp.

VMA: Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) är ett varningssystem som används för att varna och informera allmänheten i samband med olyckor och risker för olyckor.

VA: Vatten och avlopp

VA-huvudman: Den instans som ansvarar för den kommunala va-anläggningen. Detta innefattar vattenverk, reningsverk och ledningsnät.

Samhällsstörning: En störning som påverkar samhället och kan bidra till samhällskostnader.

TRELLEBORGS KOMMUN

Extraordinär händelse: Avses i lagen om Extra ordinära händelser 2006:544. En händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser från en kommun eller ett landsting. Denna händelse är ofta oväntad och får oftast hanteras av flera instanser för en gemensam insats.

Verksamhetsområde: Ett geografiskt område som är politiskt beslutat där VA-huvudmännen levererar tjänster till. Verksamhetsområden är indelade efter vilket vattenverk som förser området men dricksvatten.

2. Bakgrund

Många gånger kan man inte förutsäga när en störning i dricksvattenförsörjningen kommer att uppstå men säkert är att det kommer att ske förr eller senare, i olika omfattning.

Trelleborgs kommun är huvudman för den allmänna Va-anläggningen. Vid allmänna anläggningar för vattenförsörjning är det kommunen som har ansvar att säkerställa nödvattenförsörjningen.

Nödvattenplanen ska aktiveras vid en samhällsstörning eller en extraordinär händelse som är orsakat av ett avbrott i ordinarie dricksvattenförsörjning eller vid misstanke om otjänligt vatten. Planen ska vara ett stöd vid såväl en mindre driftstörning som när hela eller delar av kommunen drabbas av störningar i dricksvattenförsörjningen.

2.1 Vad är en samhällsstörning och extra ordinär händelse?

En samhällsstörning är en händelse som avviker från det normala och kräver att kommunen sätter in extra resurser som måste organiseras, ledas, samordnas och användas utifrån befintlig kommunal krishantering.

Olika samhällsstörningar som kan inträffa i vårt samhälle är olika allvarliga och kan påverka kommunen och dess medborgare på varierande sätt. Det som påverkar hur kommunens krishanteringsarbete ska utföras är storleken och allvaret på händelsen.

”Med extraordinär händelse avses en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.” (Citat Myndighet för samhällsskydd och beredskap - MSB)

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH), syftar till att kommuner och landsting ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera kriser.

Enligt lagen ska kommunen analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa inom kommunens geografiska område och hur dessa händelser kan påverka

TRELLEBORGS KOMMUN

den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Kommunerna ska vidare med beaktande av denna analys, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur man ska hantera en extraordinär händelse.

Trelleborgs kommun har enligt LEH ett geografiskt områdesansvar, vilket innebär att kommunen ska verka för att olika såväl privata som civila aktörer samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet. Det innebär också att kommunen under en extraordinär händelse ska verka för samordning sker av krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer, och se till att informationen till allmänheten under en sådan händelse samordnas.

Kommunens ansvar vid en extraordinär händelse är särskilt uttalat och reglerat genom LEH. Kommunen måste dock även ha en beredskap för att kunna hantera mindre omfattande oönskade händelser som föranleder eller riskerar att föranleda samhällsstörning och/eller kris för kommunen, men som inte klassas som extraordinära i lagens mening.

2.2 Aktörer, roller och ansvar

Det svenska krishanteringssystemet är uppbyggt kring ansvars-, likhets- och närhetsprincipen vilket innebär:

- att den som har ansvar för en viss verksamhet under normala, fredstida förhållanden, har motsvarande ansvar för verksamheten under en kris eller katastrof,
- att en verksamhets lokalisering och organisation så långt det är möjligt ska vara den samma såväl under fredstida förhållande som under kris eller katastrof, och
- att en kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga.

Grundprinciperna innebär att samtliga aktörer i samhället i stort och samtliga aktörer inom Trelleborgs kommun, tar ansvar för upprätthållande av verksamhet inom sitt ansvarsområde, såväl *före* som *under* och *efter* en störning som kan föranleda samhällsstörning och/eller kris för organisationen. Varje aktör har att förhålla sig till andra aktörers ansvar parallellt med det egna ansvaret.

2.3 Syfte

Syftet med att upprätta en nödvattenplan för Trelleborgs kommun är att vid en samhällsstörning eller en extra ordinär händelse säkerställa dricksvattenförsörjningen i de delar av kommunen som försörjs av de allmänna dricksvattenanläggningarna.

Nödvattenplanen är en övergripande plan för hur kommunen ska hantera störningar

TRELLEBORGS KOMMUN

i dricksvattenproduktionen. Planen ska klargöra olika ansvarsområden samt arbetsfördelning mellan de inblandade aktörerna.

2.4 Mål

Målet med nödvattenplanen för Trelleborgs kommun är att om det sker en oförberedd driftsstörning eller att dricksvattenförsörjningen blir påverkad. Ska kommunen kunna leverera ett vatten med dricksvattenkvalitet till abonnenter och samhällsviktiga verksamheter.

Leveransen ska ske ur ett tids- och resurseffektivt sätt för att kunna säkra en trygg tillgång på dricksvatten vid en samhällsstörning. Med hjälp av nödvattenplanen kan kommunens olika aktörer arbeta effektivt och metodiskt för att på bästa möjliga sätt ta hand om kommunens invånare och verksamheter.

3. Omfattning, innehåll och begränsning

I dagens moderna samhälle är medborgarna beroende av att samhällsviktiga funktioner fungerar. En samhällsviktig verksamhet måste fungera för att vi inte ska hamna i allvarliga kriser men också för att kunna hantera kriser som kan uppstå. För att en verksamhet ska klassas som samhällsviktig krävs det att vissa kriterier uppfylls.

1. Uppstår ett bortfall eller en stor störning i verksamheten kan det på kort tid orsaka att en allvarlig kris uppstår i samhället.
2. Verksamheten är nödvändig eller väldigt väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att effekterna av krisen blir så små som möjligt.

Samhällsviktiga verksamheter är de verksamheter som har en viktig samhällsfunktion. Dessa samhällsfunktioner måste fungera för att kunna hantera den uppstådda krisen.

Vad som utgör en samhällsviktig verksamhet kan variera beroende på hur samhället utvecklar sig. Vid olika uppstådda kriser kan olika verksamheter klassas som samhällsviktiga beroende på den extraordinära situationen.

Nedan följer exempel på samhällsviktiga verksamheter:

- Tekniska försörjningssystem, energi, vatten och avlopp.
- Information och kommunikation
- Socialförsäkringar, pensionsförsäkring, sjukförsäkring m.m.
- Hälso- och sjukvård
- Social omsorg, äldreomsorg, service till personer med handikapp
- Skydd och säkerhet
- Person- och varutransporter
- Handel och industri
- Offentlig förvaltning, central, regional och kommunal

Trelleborgs kommun har valt att dela upp kommunens verksamheter i tre olika

TRELLEBORGS KOMMUN

prioriteringsklasser 1, 2 och 3. se mer i bilaga 1, Prioritering av abonnenter och tid för leverans av nödvatten.

3.1 Otjänligt vatten- karaktär

Om det skulle uppstå ett problem med leveransen av dricksvatten i Trelleborgs kommun är det lättast att beskriva de olika utgångspunkterna i olika scenarion. I samtliga scenarierna informeras kommunens Miljöavdelning om VA-huvudmannens intention. Dricksvattnet kan kategoriseras olika beroende på situationens karaktär.

3.1.1 Otjänligt vatten

Om vattenprover visar att vattnet är otjänligt betyder det att vattnet inte kan drickas eller förtäras utan en åtgärd. Vattnet anses inte vara säkert som dricksvatten men kan användas till andra ändamål så som till hygien.

3.1.2 Otjänligt vatten med kokningspåbud

Vattenprover kan påvisa att vattnet är otjänligt då det upptäckts bakterier eller parasiter i vattnet. Det kan behandlas genom värmebehandling, vattnet ska koka upp tills det bubblar rikligt. Bakterier och parasiter kan inte överleva om vattnet blivit ordentligt upphettat.

Vattnet utan behandling går att använda till andra ändamål som hygien men man ska vara försiktigt så att vattnet inte kommer in i munnen.

3.1.3 Otjänligt vatten med luktfri förorening

Om statusen på dricksvattnet skulle vara otjänligt vatten med luktfri förorening kan dricksvattnet inte drickas eller förtäras även om vattnet blivit behandlat genom upphettning.

Vattnet kan fortfarande användas till en del hygien ändamål och att spola i toaletterna med.

3.1.4 Otjänligt vatten med förorening och lukt

Dricksvattnet kan även innehålla en förorening som gör att vattnet luktar väldigt mycket. Om dricksvattnet har blivit förorenat med exempelvis diesel eller annan kemisk vätska som luktar starkt, kan vattnet inte drickas eller förtäras. VA-huvudmannen rekommenderar inte allmänheten att använda vattnet till hygien eller att spola i toaletterna på grund av föroreningsens lukt och eventuella hälsopåverkan.

3.3 Strategier vid olika scenarion

VA-huvudmannen står för kostnader som uppkommer vid distribution av nödvatten. Verksamheter som har behov av tryckhållning i egna fastigheters internsystem får själva stå för installation, kostnad och material.

Vid samtliga scenarion använder VA-huvudmannen gällande nödvattenplan och tillser att allmänheten och att de identifierade samhällsviktiga verksamheterna ska försörjas med nödvatten i tankar vid tappstationer.

Se bilaga 1 för prioriterade abonnenter samt bilaga 2 och 3 för hämtstationer för verksamheter samt medborgare.

3.3.1 Scenario 1- trycklöst ledningsnät

Det markförlagda ledningsnätet är trycklöst, konsumenter får då inget dricksvatten levererat via ledningsnätet, vare sig till konsumtion eller för hygienändamål. Orsaker till att trycket i ledningsnätet försvinner kan till exempel vara att det förekommer produktionsstörningar på vattenverken, sabotage eller en större vattenläcka i distributionsnätet.

3.3.2 Scenario 2- otjänligt vatten hos konsument

Dricksvattnet har konstaterats som otjänligt genom provtagning och analyser. Otjänligt vatten kan inte användas som dricksvatten eller till livsmedelsberedning. Beroende på vilken typ av förorening dricksvattnet har finns tre olika utfall.

Mikrobiologisk förorening. Medborgarna och samhällsviktiga verksamheter kan använda sig av levererat dricksvatten genom att koka vattnet då dricksvattenkvalitet uppnås. Vattnet kan användas för hygienändamål utan att genomgå en "behandling" och i annan produktion.

Kemisk förorening utan lukt. Om vattenanalyserna visar att kemikalier har påvisats i dricksvattnet kan konsumenterna inte genom upphettning uppnå dricksvattenkvalitet. Beroende på vilka kemikalier och föroreningstyp som har detekterats i dricksvattnet får man från fall till fall avgöra om vattnet kan användas till hygienändamål.

Kemisk förorening med lukt. Exempel på denna typ av förorening kan vara om tex diesel har läckt in i ledningsnätet. Dricksvattnet kan inte uppnå dricksvattenkvalitet genom upphettning och på grund av luktpåverkan upplever troligen de flesta konsumenterna att vattnet inte i heller är lämpligt för personliga hygienändamål förutom att spola i toaletten.

3.3.3 Scenario 3- risk för otjänligt vatten hos konsument

Det inget bekräftelse på att vattnet är otjänligt som dricksvatten. Scenariot kan delas in i två delar, det kan dels vara en att det finns en hotbild eller att en stor

TRELLEBORGS KOMMUN

vattenläcka eller ett ledningsbrott som gör att dricksvatten kvalitén påverkats. Om det finns en hotbild som kan påverka dricksvattenförsörjningen är det viktigt att medborgare och samhällsviktiga verksamheter kan vara säkra på att vattnet som levereras är säkert att dricka. Insatserna från VA-huvudmannen blir distribuering av nödvatten till såväl medborgare som samhällsviktiga verksamheter. Vid en hotsituation kan det även bli nödvändigt med bevakning av hämtstationer.

Vid en händelse av stor vattenläcka eller ett ledningsbrott kan det ibland föreligga en risk att dricksvattenkvalitén har påverkats av yttre faktorer. Faktorer att ta i beaktning i dessa situationer är hur länge ledningsnätet varit trycklöst, statusen på berörda ledningar och hur markförhållandena ser ut i de aktuella områdena exempelvis utfyllnadsmassor med okänd status, jordbruksmark med gödselhantering. Om en koknings rekommendation behöver utfärdas eller inte bedöms utifrån varje unik händelse.

Så snart det finns vatten i ledningarna igen eller godkända dricksvattenprover avbryts den tillfälliga distributionen av nödvatten.

3.4 Risker för vattenförsörjningen

De troligaste orsakerna till att nödvattenplanen aktualiseras är:

- En kontaminering av någon av kommunernas borrhör.
- En gräv-/borrolycka då försörjningsledningarna går av.
- En kontaminering genom sammankoppling mellan kommunens distributionssystem och enskild vattentäkt.
- Ett större elavbrott där reservkraft inte finns i erforderlig utsträckning.
- Låga grundvattennivåer.

3.5 Begränsning

Trelleborgs kommun har tagit beslutet att utarbeta nödvattenplanen och uppbyggnad av materiallager med fokus på att klara av att försörja det största verksamhetsområdet inom kommunen under de tre första dagarna. Sannolikheten att alla abonnenter i hela kommunen försörjts av tre olika vattenverk skulle påverkas är minimalt. Vi utgår därför från hypotesen att om vi bygger upp ett krislager med nödvattenmaterial för att försörja vårt största verksamhetsområde så kan vi vid andra tillfällen försörja de mindre.

Om en extraordinärhändelse skulle hända och alla abonnenter påverkas kan vi själva försörja den största delen av kommunen och åberopa VAKAS hjälp för de resterande mindre verksamhetsområdena.

Om nödvattenbehovet kvarstår efter tre dygn kommer kommunen att kontakta VAKA för hjälp med ytterligare nödvattenmaterial. Efter dygn tre ökar nödvattenbehovet från 3l/dygn till 15l/dygn på grund av ökade hygienbehov.

Trelleborgs kommun anser det inte är skäligt att bygga upp ett materiallager med nödvattenprodukter för en händelse av den digniteten då risken anses vara minimal att en extraordinär händelse ska pågå under så lång tid.

4. Befintligt vattenförsörjningssystem

Trelleborgs kommuns invånare får sitt dricksvatten från våra vattenverk som fått grundvatten från borrhör runt om i kommunen.

Grundvattnet behandlas genom olika processer för att sedan levereras som dricksvatten via vattenledningar ut till kommunens abonnenter. Varje ansluten abonnent kan innefatta en eller flera påkopplade hushåll.

Centralortens kommuninvånare får sitt dricksvatten från vattenverket som är förlagd i stadens mer centrala delar. Det verksamhetsområdet heter Trelleborg 6061 och levererar till cirka 7200 anslutningar.

Ortens östra kommuninvånare och en del av de västra kommuninvånarna får sitt vatten från Klagstorps vattenverk. Det verksamhetsområdet kallas för Klagstorp 6038 och levererar till cirka 4400 anslutningar.

En liten del av kommuninvånarna i den västra delen av kommunen får sitt vatten från Fuglie vattenverk. Det verksamhetsområdet kallas för Fuglie 6028 och levererar till cirka 160 anslutningar.

Cirka 30 stycken anslutningar får sitt dricksvatten levererat från Skurups kommun. Se karta över det kommunala ledningsnätet och verksamhetsområde i bilaga 4.

4.1 Samarbete med andra kommuner

Ett samarbete mellan en grannkommun och Trelleborgs kommun har upprättats gällande uthämtning av dricksvatten vid en krissituation.

VA-huvudmannen i Trelleborgs kommun har för avsikt att upprätta fler samarbeten med grannkommunerna både gällande dricksvattenuthämtning samt nödvattenmaterial.

För att snabbt kunna få tillräckligt med resurser vid akuta krissituationer är det viktigt att vi samarbetar med våra närliggande kommuner. Kommunens mål med ett samarbete är att medlemmarna ska kunna erhålla nödvattenmaterial inom 4-5 timmar.

Se Bilaga 5, avtal och samarbete med andra kommuner.

5. Beslut och revidering

Denna nödvattenplan fastställs av Teknisk servicenämnd.

Säkerhetsenheten ansvarar för att en revidering genomförs en gång varje mandatperiod.

Revideringen ska ske i samråd med Tekniska serviceförvaltningen VA-avdelning.

5.1 Förvaring av nödvattenplan

Trelleborgs kommuns nödvattenplan finns tillgängligt digitalt på kommunens server, i pappers- och GIS-format för VA-huvudmannen samt säkerhetsenheten.

5.2 Trelleborgs kommuns ansvar

Dricksvatten är ett livsmedel och enligt livsmedelslagstiftningen är det den som producerar eller tillhandahåller ett livsmedel ansvarig för att livsmedlet är säkert och uppfyller de gällande lagkraven. Detta betyder att Trelleborgs kommun måste följa föreskrifterna om dricksvatten i (2001:30).

Trots att en extraordinär händelse sker påverkas inte Trelleborgs kommuns grundläggande ansvar att försörja kunder med dricksvatten. Kommunen har ett ansvar att hantera störningarna i dricksvattenleveranserna från de kommunala vattenverken.

Detta betyder att om det uppstår en akut händelse i form av leveransbrott eller kvalitetsproblem har Trelleborgs kommun ansvaret att förse sina kunder med dricksvatten genom att man tillhandahåller nödvatten.

Det är endast de prioriterade samhällsviktiga verksamheterna får vatten levererat för sanitet och hygien. Trelleborgs kommun har inget ansvar för att tillhandahålla med alternativa sanitets- och hygienlösningar till övriga abonnenter.

5.3 Den enskildes och verksamheters ansvar

Alla fastighetsägare och abonnenter har ett eget ansvar att reducera sin vattenförbrukning i fall kommunen har en begränsad vattentillgång enligt (ABVA 08).

Alla abonnenter har ett eget ansvar att följa de rådande anvisningarna som VA-huvudmannen ger vid utdelning av nödvatten för att undvika problem så som konflikter och kontaminering av nödvattnet.

Det åligger även abonnenterna att ha en eller flera vattendunkar och kärl hemma så att de kan hämta nödvatten vid ett eventuellt dricksvattenavbrott. Kommunen tillhandahåller inga vattendunkar/kärl till allmänheten.

Trelleborgs kommun har lantbrukare som abonnenter och lantbrukarna bör vid påkoppling till det kommunala ledningsnätet behålla sin enskilda vattentäkt som en reserv vid ett eventuellt vattenavbrott. Det är för att undvika att lantbruksdjur eventuellt blir utan vatten vid ett avbrott i dricksvattenleveransen. VA-huvudmannen har inget lagkrav på sig att försörja lantbruksdjur eller husdjur med nödvatten. Ansvaret för att tillhandahålla med livsviktiga åtgärder faller på djurägarens ansvar.

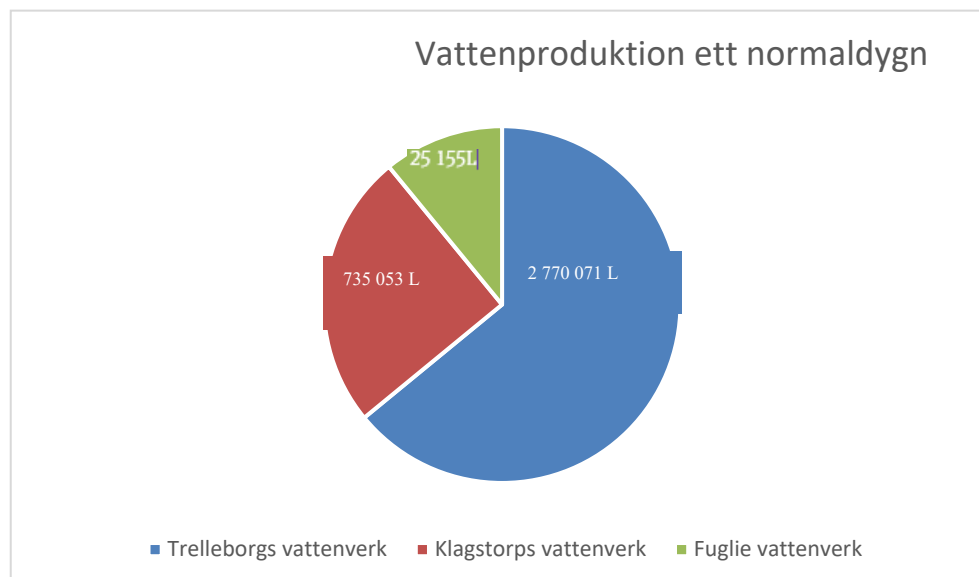
Alla abonnenter så som fastighetsägare och verksamhetsutövare har ett eget ansvar att skapa alternativa lösningar för sanitet och hygien.

6. Vattenbehov och kritiska avbrottstider

Normalt förbrukar Trelleborgskommun cirka 3 530 m³ vatten per dygn. VA-huvudmannen levererar vatten till både medborgare och verksamheter inom kommunens verksamhetsområden.

Trelleborg kommuns vattenverks produktion för ett normalt dygn redovisas i figur 1 nedan.

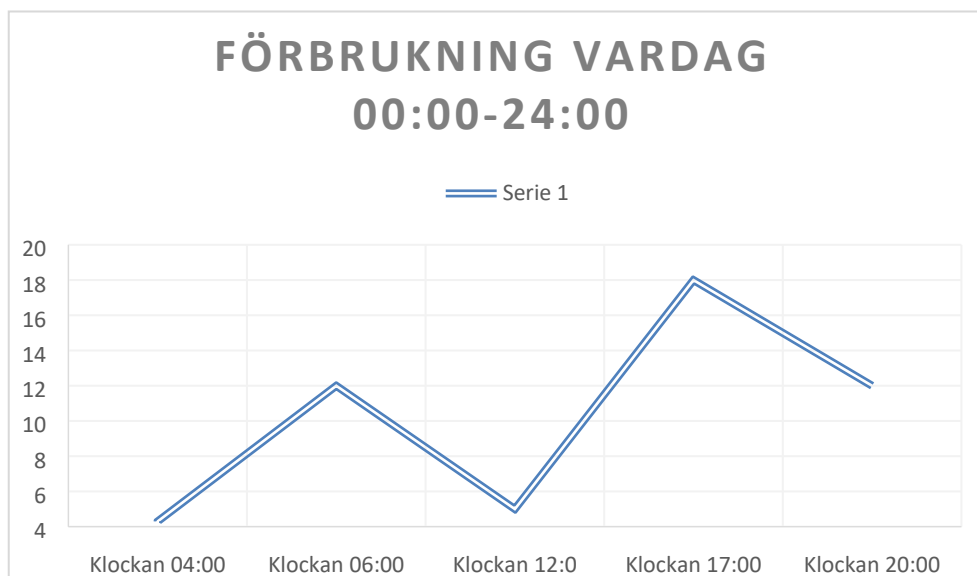

Figur 1 Trelleborgs kommuns vattenverks produktion

6.1 Kritiska avbrottstider

VA-huvudmannen har identifierat tider som är mer kritiska för avbrott i dricksvattenproduktionen, under dessa tider påverkas fler av avbrottet. Faktorer som spelar in är exempelvis om det är under natten då de flesta kommuninvånare sover och de flesta verksamheter är stängda, blir det en mindre påverkan. Eller om det inträffar under dagen en vardag då dricksvattenbehovet inte lika högt som under en helgdag när fler är lediga från arbeten och befinner sig i sina hem.

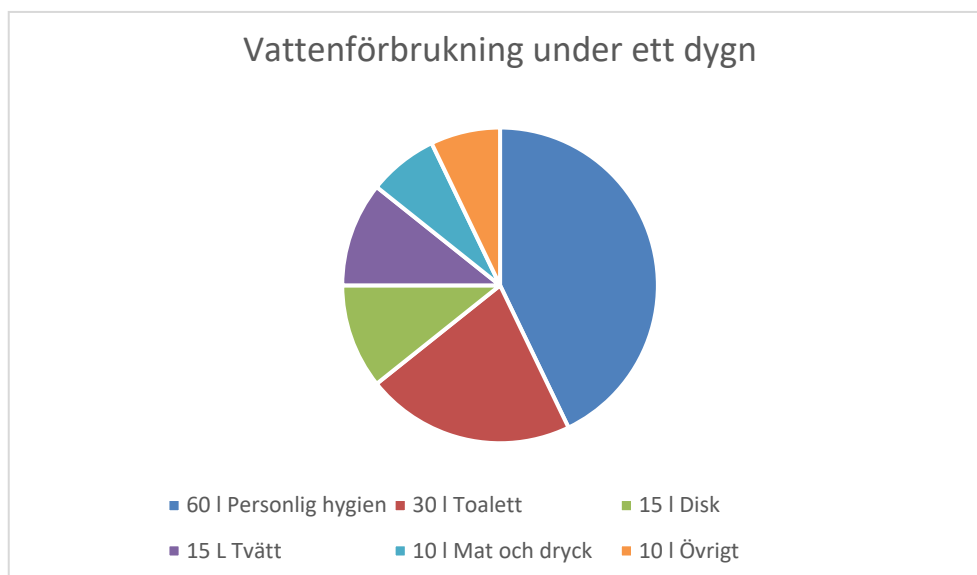
I figur 2, kan ni se vilka kritiska tider som har identifierats i Trelleborgs kommun. De stora topparna i leveransen är mellan kl. 06:00-09:00 och 16:00-19:00.

Figur 2, Kritiska avbrottstider i dricksvattenleveransen.

6.2 Dricksvattenförbrukning

I genomsnitt förbrukar varje enskild person cirka 140 liter vatten per dygn. Av detta används endast 1-3 liter vatten till dricksvatten, resten används till något annat så som till exempel bad, dusch och tvätt.

Figur 3, vattenförbrukning under ett dygn.

TRELLEBORGS KOMMUN

Medel behovet av dricksvatten per dag för att upprätthålla kroppens vätskebalans framgår av tabell 1. utöver detta behöver varje person 10-15 liter vatten per dygn för att sköta sin hygien.

	Normalförhållande	Fysiskt arbete i hög temperatur (l/dag)	Totalt behov för gravida och ammande (l/dag)
Vuxen kvinna	2,2	4,5	4,8 gravid 5,5 ammande
Vuxen man	2,9	4,5	-
Barn	1	4,5	-

Tabell 1: antal liter per dag som behövs för att upprätthålla kroppens vätskebalans (MBS:s förslag till resultatmål för samhällets krisberedskap för försörjning av (dricksvatten, livsmedel och värme)

6.3 Vattenbehov

Livsmedelsverket har tagit fram material som visar vattenbehoven i en krissituation, se i tabell 2 nedan. Tabellen redovisar behovet för den enskilda medborgaren men också för olika verksamheter, kortsiktigt och långsiktigt.

Verksamhet	Vattenbehov
Hushåll, inom några timmar	3-5 l/person och dygn (överlevnadsbehov)
Hushåll, inom högst 3 dygn	10-15 l/person och dygn
Hushåll, inom några månader	500-100 l/person och dygn
Vårdcentral	10 l/patient och dygn
Vård och omsorgsboende	(150) l/säng och dygn
Personal (dryck och viss hygien)	10 l/anställd och dygn
Viktig industri och fjärrvärmeproduktion	Avgörs för varje specifik anläggning

Tabell 2: Vattenbehov i en viss krissituation (Livsmedelsverket)

Erfarenheter från tidigare avbrott i dricksvattenförsörjningen visar att konsumtionen av nödvatten är som störst under det första dygnet, då tillgången på dricksvatten även är som minst.

Vid ett stort avbrott i dricksvattenförsörjningen är det svårt att kontrollera att alla kunder endast hämtar den mängd som de är berättigade till och inte mer. Ofta är det så att abonnenterna förväntar sig mer dricksvatten än vad som är möjligt i det första

TRELLEBORGS KOMMUN

akuta skedet.

Kunder som är oroliga tenderar att hamstra mer vatten än vad som är berättigat, därför är det viktigt att informera om vilka regler som gäller och hur mycket vatten som finns att tillgå.

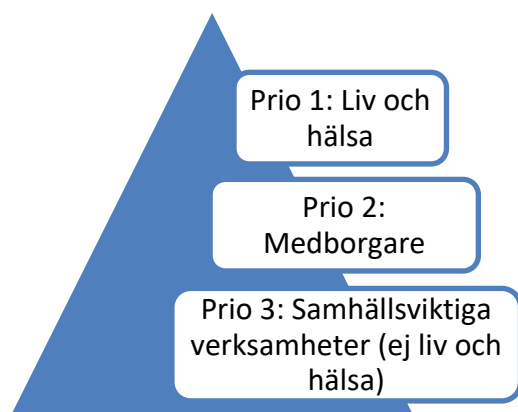
6.4 Prioriterade abonnenter

I en akut krissituation är det viktigt att samhällsviktiga verksamheter kan fortsätta sin dagliga verksamhet. I fall där en samhällsviktig verksamhet inte kan fortsätta bedrivas kommer samhället påverkas negativt genom att det kommer finnas risk för liv och hälsa och samhällets funktionalitet kan påverkas.

Vid ett scenario där det är störningar i dricksvattenförsörjningen ska följande typer av samhällsviktiga abonnenter prioriteras under de första 72 timmarna:

1. Sjukhus
2. Särskilda boenden
3. LSS-boenden
4. Kommunala tillagningskök
5. Hämtstationer för invånarna

6.5 Utgångspunkter för prioriteringen

Figur 4, redovisning av prioriteringsklasserna.

Kommunen har gjort en prioritering av vilka verksamheter som är viktigast att försörja med vatten. Utgångspunkten har varit samhällets skyddsvärden dvs människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, miljö samt egendom och ekonomiska värden.

Högst prioriterat är att skydda människors liv och hälsa samt upprätthålla samhällets funktionalitet.

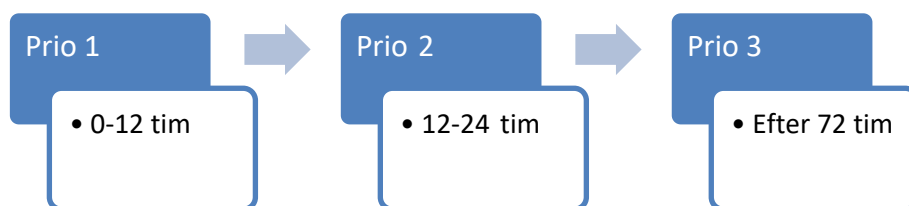
TRELLEBORGS KOMMUN

Prio 1- Är verksamheter så som sjukhus, vårdhem, LSS-boende, kriminalvården och RPC. Dessa verksamheter är i stort behov av leverans av nödvatten då de ansvarar för människors liv och hälsa och är beroende av att vi som VA-huvudman levererar dricksvatten.

Verksamheterna inom denna prioriteringsgrupp kan inte förändra verksamhetens dagliga arbete utan att riska liv- och hälsa.

Prio 2- Är alla våra medborgare som är drabbade av den akuta krissituationen. De kommer att få levererat nödvatten till hämtstationer där de får hämta nödvatten i egna medhavda vattendunkar/kärl.

Prio 3- Är de samhällsviktiga verksamheterna som kan ha en stor påverkan på samhället i stort och som kan generera stora samhällskostnader. I denna kategori tillhör bland annat förskoleverksamheten och skolverksamheten upp till årskurs 6. Begränsningen är för att man gjort bedömningen att i högre skolklasser anses eleverna kunna ta hand om sig själva utöver skoltiden. Skolan kan erbjuda eleverna alternativ undervisning på distans utan att vårdnadshavaren till berörd elev behöver bli påverkad.

Figur 5, redovisning av prioriteringsklasserna samt utlämningstider för nödvatten.

Annan samhällsviktig verksamhet i kommunen är kommunens räddningstjänst som behöver alternativ tillgång till vatten vid avbrott i deras ordinarie vattenförsörjning som är via brandposter.

Inom ramen för arbetet med nödvattenplanen har lämpliga platser identifierats för att hämta vatten från bland annat från hamnbassängen.

Se bilaga 1, Prioriterade abonnenter.

6.6 Resurser

Trelleborgs kommuns VA-huvudman har ett upprättat krislager med nödvattenmaterial samt tillgång till kommunal personal för att klara en akut krissituation där delar av kommunen är påverkad under några dagar. Om krissituationen skulle påverka hela kommunen samt pågå i mer än några dygn kommer kommunen att behöva ta in extern hjälp.

Bästa lösningen är att kombinera egna resurser tillsammans med samhällets tillgängliga resurser. Trelleborgs kommun kommer vid behov att kombinera egna nödvattentankar med inlånat material från VAKA och eventuellt grannkommunerna.

TRELLEBORGS KOMMUN

Vid en extra akut extraordinär händelse kan även förpackat vatten köpas in.

6.7 Materiella resurser

De resurser som behövs vid en störning i vattenförsörjningen är tankar att förvara och transportera nödvatten i. Fordon som kan frakta nödvatten, lasta av och på tankar samt tankbilar för att kunna fylla på utsatta tankar. Det kan även behövas pallar som tankarna kan stå på.

Trelleborgs kommun har byggt upp ett lager av nödvattenmaterial. Se bilaga 6 för lager av nödvattenmaterial.

Nödvattentank på 10m³ Foto: VA-Avdelningen Trelleborgs kommun

Nödvattentanken på 10 m³ kommer att fungera som en tankbil vid ett avbrott i dricksvattenförsörjningen. Nödvattentanken kommer att köras ut för att fylla på tankarna ute på plats. På grund av denna tank krävs det färre större arbetsfordon för att köra ut combo tankarna. VA-huvudmannen har utarbetat sin logistik kring detta.

VA-huvudmannens lager består av en del färdigpackade tankar som kan brukas vid en mindre störning av dricksvattenförsörjningen som kan avhämtas i mindre arbetsfordon eller på släp.

Integrabox packad med nödvändigt material till combo tank. (Foto: www.Crest.se)

TRELLEBORGS KOMMUN

Vid en större störning i dricksvattenförsörjningen kan inköpta nödvattencontainers komma att användas. Dessa containers är monterade på lastväxlarramar så att det är enkelt att transportera till berört område. Se bild nedan.

Livsmedelsverket container med nödvattenmaterial (Foto: Livsmedelsverket)

För att klara av att leverera och transportera material och nödvatten kan Trelleborgs kommun behöva hyra in externa fordon.

I första hand kommer egna fordon och material att användas, en bedömning görs vid varje inträffad händelse.

Vid en långvarig krissituation kan Räddningstjänstens konsulteras och eventuellt kunna hjälpa till med att rengöra och låna ut en tankbil till VA-huvudmannen.

Se bilaga 7 för fordon i kommunal regi, som kan nyttjas vid en krissituation.

6.8 Personella resurser

Vid en akut krissituation är det ett omfattande arbete som ska utföras på en kort tid vilket kräver stora personalresurser.

Personal från alla förvaltningar inom Trelleborgs kommun kan komma att behöva hjälpa till men även extra inhyrd personal och frivilliga.

Tekniska serviceförvaltningen personal ska i förstahand användas, sedan annan kommunal personal och därefter personal från andra aktörer. VA-huvudmannen kommer att arbeta med att lösa problemet som orsakar störningen i dricksvattenförsörjningen. Deras viktigaste uppgift är att arbeta för att så fort som

TRELLEBORGS KOMMUN

möjligt återgå till en normal dricksvattenförsörjning.

VA-huvudmannen arbetar för att nödvattenförsörjningen ska kunna genomföras på en kommunal nivå. Övrig kommunal personal kan komma att behöva hjälpa till med uppgifter som att bevaka de allmänna nödvattentankarna eller leverera vatten till sjuka och svaga personer som inte kan ta sig till hämtstationerna.

Länsstyrelsen Skåne har en tjänsteman i beredskap dygnet runt som kan vara en användbar ingång för att få kontakt med andra aktörer. Länsstyrelsen bör också informeras vid större störningar även om det inte finns något behov av stöd från dem i den aktuella situationen.

I inledningen av en störning ska VAKA kontaktas för att vid behov snabbt kunna få expertstöd.

6.9 VAKA

VAKA är en nationell vattenkatastrofgrupp som kan nås dygnet runt via SOS-alarm. VAKA ger stöd till kommuner och regioner som drabbats eller kan komma att drabbas av problem med dricksvattenförsörjningen. Det är Livsmedelsverket som ansvarar för VAKA-gruppen.

VAKAS medlemmar finns fördelade över hela landet och består av personer inom bland annat dricksvattenproduktion, miljöskydd, laboratorium verksamhet samt räddningstjänsten.

De som arbetar inom VAKA har en stor samlad erfarenhet av olika händelser och olyckor så som med farligt gods, föroreningar i vattentäkt, läckor, förorenade ledningsnät, vattenbrist, översvämningar m.m. som påverkat vattenförsörjningen. Även erfarenheter inom media och hantering av information och kommunikation är stor.

VAKAS huvuduppgift är att vara ett stöd för kommuner i samband med problem i dricksvattenförsörjningen. Kommunen ska själv vara kris ledare och beslutsfattande om vad som blir bäst för kommunen, VAKA är en stödfunktion som erbjuder hjälp antingen per telefon eller på plats.

För att kunna ta kontakt med VAKA måste man vara behörig VA-chef, Miljö- och hälsoskyddschef eller räddningschef eller inneha behörig delegation. VAKAS tjänster är kostnadsfria.

VAKA har ett nationellt lager av nödvattenmaterial fördelat på sex platser i Sverige. Närmsta lager i förhållande till Trelleborgs kommun är i Eslöv kommun. Totalt har VAKA drygt 1000 combo tankar, men alla är inte anpassade för vinterförhållande.

VAKA har på Livsmedelsverkets hemsida en resursförteckning över utrustning, transportörer, bryggerier och mejerier. Transport av Combo tankar avropas från privata åkerier.

7. Nödvattendistribution

Vid ett avbrott i dricksvattenförsörjningen som omfattar ett verksamhetsområde måste nödvattentankarna utplaceras strategiskt så att ingen del inom området blir utan vatten en längre tid.

7.1 Placering av nödvattentankar

Analys av placeringen och teoretisk förbrukning för respektive scenario och hämtstation är utförd av VA-huvudmannens tjänstemän.

Alla tankar till vård- och omsorgsboenden placeras om möjligt inomhus. Placeringen av nödvattentankar framgår av bilaga 2.

Kompletterande underlag omfattar checklistor för påfyllning, rutiner för prioriterade abonnenter och uppgifter om vilka nödvattentankar som ska placeras inomhus m.m. ska tillsammans med den senaste versionen av nödvattentankars placering, antal nödvattentankar på respektive hämtstation, kontakter etc. finnas hos VA-huvudmannen, säkerhetsenheten samt krisledning staben, se bilaga 1, 2 & 3.

Beroende på aktuell krissituation och lokala förhållandena, kan en eller flera av planerade hämtstationer komma att flyttas. Antalet nödvattentankar som placeras ut är dock desamma.

7.2 Nödvattentankarnas placering

Nödvattentankarnas placering påverkas av flera faktorer. Under vinterhalvåret bör nödvattentankarna antingen placeras inomhus, förses med isolerande skydds huva eller värmas upp med elektrisk värmematta. Om tankarna placeras inomhus måste de placeras i anslutning till en golvbrunn.

Värmemattan kopplas till strömkälla från elnätet eller elverk, 230 V AC (växelström, enfas), eller till ett lastbilsuttag, 24 V DC (likström), Effekt 600 W. Ström kan till exempel fås ifrån uppvärmda brandposter, pumpstationer, parkeringsstolpar och lyktstolpar. Tillhörande isolerande skydds huva bör alltid vara på. Särskilt avtappningsanordningen har lätt att frysa.

Combo tankarna måste placeras på en praktisk arbetshöjd så att det går att tappa ur vatten från dem till en vattendunk/kärl. De behöver därför komma upp cirka 50 cm, detta löses genom inköpt material i form av plastpallar.

Hämtstationen ska vara framkomlig för tankbilar, kranbilar, plogbilar och i viss mån för konsumenter som kommer med bil för att hämta vatten.

Se bilaga 3 för hämtstationer för medborgare.

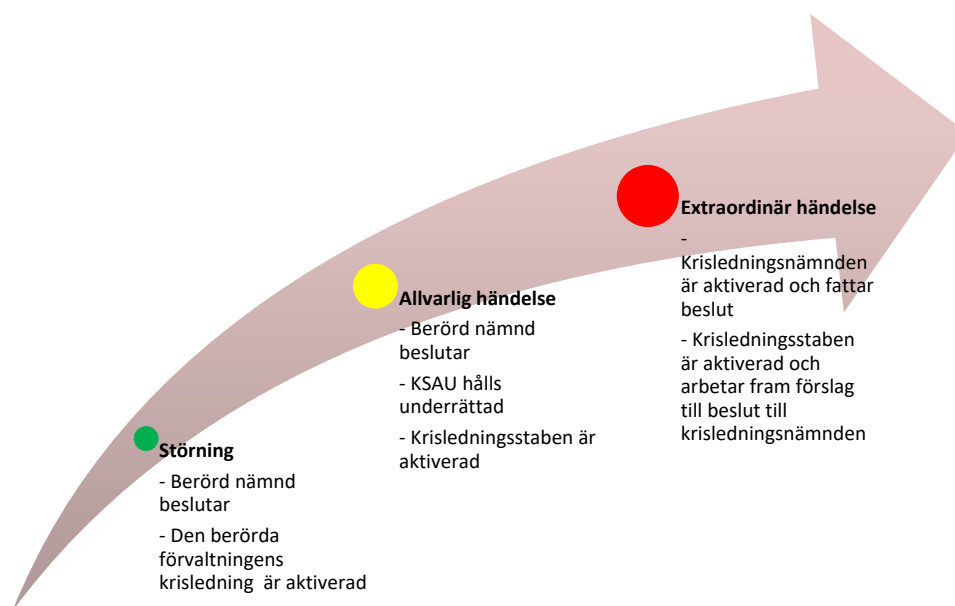

8. Den kommunala krisledningsorganisationen

Den kommunala krisledningsorganisationen hanterar kriser i tre olika krislägen; *störning*, *allvarlig händelse* och *extraordinär händelse*. Se figur nedan för en beskrivning av hur den centrala krisledningsorganisationen är uppbyggd och i vilka skeden som de olika funktionerna är aktiva.

Det är omfattningen av krisen och framför allt förmågan att möta den som bestämmer krisläge. Det konstaterade krisläget är avgörande för vilka funktioner i organisationen som ska aktiveras.

- **Krisläge 1: Störning** – Kris som i hög utsträckning kan hanteras inom ramen för den berörda förvaltningens krisorganisation, den egna krisledningen är aktiverad och det rapporteras fortlöpande till kommundirektören. Ansvar ligger kvar hos ansvarig nämnd.

- **Krisläge 2: Allvarlig händelse** – Kris som inte kan hanteras inom ramen för den/de berörda förvaltningarnas krisorganisation på ett tillfredsställande sätt. En allvarlig händelse kräver stöd och/eller samordning på central nivå. Ansvar ligger kvar hos ansvarig nämnd, men det kan krävas samordning mellan övriga nämnder.

- **Krisläge 3: Extraordinär händelse** – Kris som drabbar många människor och stora delar av samhället, avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner, samt kräver skyndsamma insatser av kommunen. En extraordinär händelse kan inte hanteras enbart inom ramen för den eller de berörda förvaltningarnas krisledningsorganisation utan kräver stöd och samordning på central nivå. Krisledningsnämnden är aktiverad och har övertagit beslutsfattandet från en eller flera nämnder.

9. Kommunikationsrutiner vid dricksvattenstörningar

Kommunens kriskommunikationsplan ska styra den kommunikativa hanteringen. I dagens medielandskap "äger" inte kommunen krisen på samma sätt som förr. Vi anger inte agendan för hur eller när en kris ska kommuniceras utan måste i allt högre grad anpassa oss till andra aktörer. Fungerar inte kommunikationen riskerar allmänhetens förtroende för kommunens information att minska. Kriskommunikationsplanen säkerställer att Trelleborgs kommuns kommunikation vid en kris är:

- Tydlig
- Snabb
- Strukturerad
- Saklig
- Korrekt
- Effektiv
- Lyhörd inför snabba förändringar i omvärlden

Kriskommunikationsplanen säkerställer att allmänhet, media, samverkande organisationer, drabbade och personal ska fått korrekt, snabb och tydlig information vid en kris.

Vid en extraordinär händelse ska man överväga om ett viktigt meddelande till allmänheten (VMA) ska gå ut samt vilka kanaler i övrigt som kan vara lämpliga.

Det kommer finnas vissa mottagare som behöver ha information som är särskilt lätt att förstå. Tänk också på att information behöver ges ut på olika språk.

Information som bör publiceras är:

- Hämtstationernas placering för allmänheten.
- Information om händelsen.
- Information om kvalitén på dricksvattnet.
- Eventuella kokningsrekommendationer.
- Information om att medborgarna måste ha egna kärl för dricksvatten.
- Beräknad mängd per person.
- Information om sanitet.
- Vid sjukdom kontakta 1177.
- Vid akuta livshotande tillstånd 112.

Den beräknade mängden nödvatten innefattar inte vatten till sanitet. Vatten för att täcka de sanitära behoven skall införskaffas via andra alternativa vattenkällor.

Utöver allmänheten bör följande aktörer vara lämpliga att informera i särskild ordning:

- Media
- Sjukhus
- Primärvård
- Kriminalvården

TRELLEBORGS KOMMUN

- Räddningstjänsten
- Berörda myndigheter
- Kommunens verksamheter inkl. medborgarkontor
- Restauranger och livsmedelsproducenter
- Länsstyrelsens tjänsteman i beredskap
- Mottagare av kommunalt vatten

Bra tips till medborgare att kommunicera är:

- För att spola på toaletten, diska eller tvätta dig hämta vatten från hav, bäck, damm, pool eller dylikt
- Vid kokningspåbud ska vattnet kokas upp ordentligt, glöm inte att låta vattnet svala innan förtäring

OBS! Tänk på följande:

- Det är bättre att agera för tidigt än för sent.
- VAKA handlägger endast akuta problem med den kommunala dricksvattenförsörjningen.
- Meddela SOS-alarm kortfattat, enkelt och klart om problemet.
- Du kan få stöd och hjälp via telefon eller genom besök av VAKA.

För mallar samt övrig kommunikativ information se bilaga 9, Kommunikation nödvatten.

9.1 Information och trygghetspunkter

För att stärka upp för kommunens invånare i händelse av kris, så har kommunen informations- och trygghetspunkter.

En informations- och trygghetspunkt är en plats dit allmänheten kan vända sig vid större kriser i samhället, som exempelvis vid omfattande elavbrott eller avbrott i dricksvattenförsörjningen.

På platsen kan man värma sig och få information om händelsen, och i vissa fall finns det även möjlighet till enklare måltider, duscha och övernatta. Det är också möjligt att larma polis, ambulans och räddningstjänst.

Kommunens centrala krisledning säkerställer att aktuell och korrekt information kommer ut till de olika platserna, som bemannas av kommunal personal. Vid behov kan kommunen aktivera Frivilliga resursgruppen, FRG. FRG leds av kommunens krisledningsorganisation, de frivilliga är utbildade och har övat för uppgiften.

I Trelleborgs kommun finns det 14 stycken informations- och trygghetspunkter. Det är beroende på vad det är för händelse samt omfattningen på händelsen som avgör vilka platser som öppnas upp. Kommunens krisstödsorganisation kan för sitt uppdrag också nyttja de utpekade lokalerna.

Kommunikation till och från informations- och trygghetspunkterna säkerställs genom en kommunikationsradio som komplement till befintlig telefon.

TRELLEBORGS KOMMUN

Vid störning i dricksvattenförsörjningen kommer kommunen på informations- och trygghetspunkter informera om var nödvatten finns, samt i nära anslutning placera ut nödvattentankar. Trygghetspunkterna kommer inte att fungera som hämtstationer för varken medborgare eller samhällsviktiga verksamheter.

Se bilaga 2 och 3 för hämtstationer för abonnenter.

10. Kvalitet och provtagning

Enligt Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (SLVFS 2001:30) ska kvalitetskraven i föreskrifternas bilaga 2, vara uppfyllda vid den punkt där dricksvattnet tappas från tanken (8 § c) vid tankförsörjning.

Enligt föreskrifternas bilaga 3 ska, vid oregelbunden och kortvarig nödvattenförsörjning i tankar, normalkontroll utföras minst en gång inom en vecka efter det att försörjningstillfället påbörjats. Vid försörjning som varar längre än en vecka ska normalkontroll utföras minst en gång/vecka. Om dricksvatten, som en del i nödvattenarbetet, delas ut i förpackningar ska dessa uppfylla kraven enligt dricksvattenföreskrifterna.

De vattensäckar (liners) och kranar som VA-huvudmannen använder är sterila och tillverkade av material som följer EUs och andra relevanta institutioners regler för kontakt med mat och vatten. Samma säck kan återfyllas och användas i flera veckor och om dålig lukt, smak eller biofilm uppträder i vattensäcken ska denna bytas ut.

Trots användandet av sterila vattensäckar ska man inte utgå ifrån att det är god kvalitet på dricksvattnet i Combo tankarna. Vid ett större krisscenario kommer nödvattenutrustning att lånas in från flera olika håll och många olika personer kommer att bli inblandade i påfyllningsrundorna. Det måste tydligt definieras vilka tankar som håller dricksvattenkvalitet och vilka som ur en hygiensynpunkt inte klassas som säkra.

Om det uppstår tveksamheter ska kokning av vattnet rekommenderas.

Se bilaga 8, rutiner för provtagning.

10.1 Sanitet och hygien

Det är viktigt att de som drabbats av ett vattenavbrott tidigt inser att Trelleborgs kommun inte kommer att kunna tillhandahålla vatten för spolning av toaletter. De uppmanas istället att hämta vatten själva t ex från område som inte drabbats av avbrottet eller från något vattendrag.

Det är viktigt att skilja på flaskor och dunkar för rent dricksvatten och dunkar med vatten från bäckar eller sjöar som används för att spola i toaletten.

Om ledningsnätet för dricksvatten blivit trycklöst går det inte att få vatten till

TRELLEBORGS KOMMUN

varken dusch eller toaletter. Vattenbehovet för att sköta hygien överstiger överlevnadsbehovet på 3 liter/person och dygn som distribueras ut till medborgarna via hämtstationer. Vid en långvarig kris är det viktigt att ytterligare vatten avsätts för sanitet då det kan ha en avgörande roll för hälsa och smittspridning.

Va-huvudmannen levererar nödvatten för hygien tidigast 72 timmar efter den akuta händelsens start.

Sambandet mellan brist på vatten för att sköta personlig hygien och uppkomst och spridning av olika diarréer är väl känt enligt Livsmedelsverkets beredskapsplanering för dricksvatten (december, 2008).

10.2 Säkerhet

Om nödvattentankarna inte är övervakade kan man generellt inte lita på att kvalitén når upp till standarden för dricksvatten. Erfarenheter från inträffade nödvattenkriser runt om i landet visar på att nödvattentankarna ibland utsätts för sabotage och till och med stöld.

På de nödvattentankar som kommer att stå utomhus ska locket låsas fast med buntband och vid varje påfyllningstillfälle kontrolleras vattnet och bunt bandet visuellt.

För att kontrollera att allt går lugnt till, framförallt under kvällarna, kan det finnas ett visst behov av bevakning. Bevakningsföretag och frivilliga resursgruppen kan exempelvis utföra sådan bevakning. Trelleborgs kommun har ansvar för att säkerheten och ordningen vid hämtstationerna.

11. Utbildning i nödvattenhantering

För att kunna hantera en krissituation är det viktigt att alla berörda är bekanta med både termer och hantering av nödvattenmaterial. Utbildning eller informationsöverföring kommer därför att hanteras och utföras av VA-huvudmannen till berörda parter.

Utbildning kan ske både genom fysiska övningar, seminarier eller vid informationsöverföring.

Det är viktigt att alla inom organisationen får vara delaktiga på ett eller annat sätt. Se bilaga 10, utbildning och övningar.

11.1 Personal

Seminarium i krishantering med inriktning på nödvatten kommer att erbjudas för Krisledningsgruppen samt annan berörd personal.

VA-huvudmannen har tagit ett beslut om att utföra fysiska utbildningar för berörd

TRELLEBORGS KOMMUN

personal och jourledare vart 5:e år. Livslängden på en liners, dvs säcken som man fyller med nödvatten har en begränsad livslängd.

Utbildning kommer därför att hållas vart 5:e år när det är dags att kassera utgångna liners, på så sätt håller VA-huvudmannen sin personal och berörda ajour.

Om det sker ett stort personalombyte kommer extra utbildningar att genomföras.

Se bilaga 10 för utbildning och övningar.

11.2 Samhällsviktiga verksamheter

Samhällsviktiga verksamheter kommer att erbjudas övningar till seminarium för krishantering med inriktning nödvatten. Utbildningsinsatser i form av fysiska utbildningar kommer att erbjudas vid riktade utbildningsinsatser.

I de riktade utbildningsinsatserna kommer informationsöverföring att prioriteras. Vid övningar eller utmaningar kommer dessa att vara anpassade efter verksamheterna.

Se bilaga 10 utbildning och övningar.

12.3 Allmänheten

Till allmänheten och våra medborgare har vi årligen riktade informationskampanjer gällande nödvatten i samband med Krisberedskapsveckan som MSB arrangerar. VA-huvudmannen försöker om möjligheten ges att närvara vid event för att sprida kunskap kring nödvatten vidare till allmänheten.